

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשפ"ג 2022-2023

שם הקורס: מדיניות חינוכית

מספר קורס : 12920084

שם המרצה: פרופ' יריב פניגר

עדיה ההוראה:

מהו מדיניות חינוכית? על ידי מי היא נקבעת ובאיזה סיבות? מדוע רפורמות חינוכיות אינן מושגות, בדרך כלל, את יעדיهن? כיצד חוקרים מדיניות? שאלות אלו ואחרות יעדמו בMarcus של קורס זה שמטרתו הינה להכיר גישות שונות, מושגים, כלים תיאורתיים ומחקרים להבנה ולניתוח של מדיניות חינוכית. חלקו הראשון של הקורס יסקור גישות תיאורתיות ומתודולוגיות שונות למחקר מדיניות החינוך. בחלקו השני של הקורס נערוך היכרות עם כמה חוקרים ומחקרים בולטים בתחום מדיניות החינוך.

פרשיות לימודים:

- מבוא: מהו מדיניות חינוכית?
- חקר מדיניות חינוכית במבט ההיסטורי
- גישות סוציאולוגיות לחקר מדיניות החינוך
- ניתוח מדיניות חינוכית מהפרספקטיב של מדע המדינה והמשפט
- חקר מדיניות החינוך על ידי כלכלנים
- טכנולוגיה ומדיניות חינוך
- מבחנים סטנדרטיים
- בחירת הורים בחינוך

דרישות והרכב ציון הקורס *

משקל בציון הסופי **	
nocחות חובה	
30% -	דו"חות קריאה
70% -	מטלה מסכמת
100% -	סה"כ

*dagshim beut korus:

אוף ההוראה בקורס - תכנים שוניים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

רשימהביבליוגרפית:

<u>עברית</u>
סבירסקי, ש. 1990. חינוך בישראל: מהו המסלולים הנפרדים, תל-אביב: בריתות. עמ' 102-87.
פניגר, י. 2013. פסיכולוגיה, הסלה ואיסויון: הרפורמה בבתי הספר המקצועיים הדתיים כמרקם מבחן. אלנבראס 7: 136-106.
פרי-חזון, ל. (בדפוס). תהליכי ההסדרה של החינוך החדרי בישראל פוליטיקה, משפט ומה שבינהם. עתיד להתפרסם בעיונים מנהל ובארון חינוך.
בלס, ג., זוסמן, ג. וצורך, ש. 2016. מעורבותן של הרשויות המקומיות במימון שעות העבודה של כוחות החוראה בחינוך הייסודי והשפעתה על ההערכה המתקנת בחינוך הממלכתי-עברי. ירושלים: מרכז טובי לחקר המדיניות החברתית בישראל.
גוזמן, י. וזרחי, ג. 2013. זיכרון לאומי והסלה אזרחית: הבדלים אטניים מעמדיים בתחום זיכרון בבתי ספר תיכוניים בישראל. בתוק: ג. יונה, ג. מזרחי וי. פניגר (עורכים) פרקטיקה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה. ירושלים: מכון ון ליר.
נבו, ד. 2009. לדבר בגנותה של אהוריות. בתוק: י. קשתן (עורך), הערכה, חינוך יהודית ותולדות החינוך: אוסף לזכרו של פרופסור אריה לוי ז"ל. תל אביב: רמות.
סאלברג, פ. 2015. לומדים מפינלנד: חוננות מערכת חינוך מוצלחת. תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת. עמ' 33-11.

* יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופה השינויים.

** אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.

*** על המורה להודיע מראש על סוג הבוחנים ומועדם.

- Taylor, S., Rizvi, F., Lingard, B. and Henry, M. 1997. *Educational Policy and the Politics of Change*, London: Routledge. Ch. 2
- Vinovskis, M. A. 2009. Historians and Educational Policy Research in the United States. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- Lauen, D. L. and Tyson, K. 2009. Perspectives from the Disciplines: Sociological Contributions to Education Policy Research and Debates. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- McDonell, L. M. 2009. A Political Science Perspective on Education Policy Analysis. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.) *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- Carnoy, M. 2009. Policy Research in Education: The Economic View. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- Dixon, M. L., Borman, K. M. and Cotner, B. A. 2009. Current Approaches to Research in Anthropology and Education. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- Zhao, Y. and Lei, J. 2009. New Technology. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.
- OECD. 2015. *Students, Computers and Learning: Making the Connection*. Paris: OECD Publishing.
- Roberts-Mahoney, H., Means, A. J., and Garrison, M. J. 2016. Netflixing Human Capital Development: Personalized Learning Technology and The Corporatization of K-12 Education. *Journal of Education Policy* 31(4): 405-420.
- Berliner, D. C. 2015. The Many Facets of PISA. *Teachers College Record* 117: 1-20.
- Feniger, Y., 2018. Evidence-Based Decision Making or a Tunnel Vision Effect? TIMSS, Problem Definition and Policy Change in Israeli Mathematics Education. *Critical Studies in Education*.
- Jabbar, H. 2015. “Every Kid Is Money” Market-Like Competition and School Leader Strategies in New Orleans. *Educational Evaluation and Policy Analysis* 37(4): 638-659.
- Gabay-Egozi, L. 2016. School Choice in a Stratified Geography: Class, Geography, Otherness, and Moral Boundaries. *Journal of Education Policy* 31(1): 1–27.

**Ben-Gurion University of the Negev
The Faculty of Humanities and Social Sciences**

Syllabus

Department of Education 2022-23

Course Name: Educational policy

Course Number: 12920084

Lecturer: Prof. Yariv Feniger

Goals:

This course provides an introduction to education policy research. The course reviews main theoretical and methodological approaches to the study of education policy and presents prominent themes and findings from recent research in the field.

Course Chapters:

- What is educational policy?
- Historical approach to education policy research
- Sociological contributions to education policy research
- Political science perspectives on education policy analysis
- Policy research in education: the economic view
- Education policy and educational technology
- Standardized tests
- Parental choice

Requirements:

Components of final grade

Reading reports	30%
Final paper	70%

Bibliography:

Hebrew

- סבירסקי, ש. 1990. **חינוך בישראל: מהו המסלולים הנפרדים**, תל-אביב: בריתות. עמ' 102-87.
- פניגר י. 2013. פסיכולוגיה, השללה ואי-שוויון: הרפורמה בבתי הספר המkipים הדתיים כמקרה מבחן. **אלגנראם** 7: 136-106.
- פרי-חזון, ל. (בדפוס). ההליכי ההסדרה של החינוך החדרי בישראל פוליטיקה, משפט ומה שביניהם. עתיד להתפרסם בעיונים במנהל ובארגון החינוך.
- בלס, ג., זוסמן, ג. וצור, ש. 2016. **מעורבותן של הרשויות המקומיות במימון שניות העבודה של כוחות ההוראה בחינוךיסודי והשפעתה על היעדפה המתקנת בחינוך הממלכתי-עברית**. ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.
- גודמן, י. וזרחי, ג. 2013. זיכרון לאומי והשללה אזרחית: הבדלים אטניים מעמדיים בתהליכי זיכרון בבתי ספר תיכוניים בישראל. בתוק: י. יהנה, ג. מזרחי ו. פניגר (עורכים) **פרקтикаה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה**. ירושלים: מכון ון ליר.
- נבו, ד. 2009. לדבר בಗנותה של אחריותו. בתוק: י. קשתי (עורך), **הערכה, חינוך יהודי ותצלחות החינוך: אסופה לזכרו של פרופסור אריה לוי ז"**. תל אביב: רמות.
- סאלברג, פ. 2015. **לומדים מפינלנד: תובנות מערכת חינוך מוצלחת**. תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת. עמ' 33-11.

English

Taylor, S., Rizvi, F., Lingard, B. and Henry, M. 1997. *Educational Policy and the Politics of Change*, London: Routledge. Ch. 2

Vinovskis, M. A. 2009. Historians and Educational Policy Research in the United States. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

Lauen, D. L. and Tyson, K. 2009. Perspectives from the Disciplines: Sociological Contributions to Education Policy Research and Debates. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

McDonell, L. M. 2009. A Political Science Perspective on Education Policy Analysis. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.) *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

Carnoy, M. 2009. Policy Research in Education: The Economic View. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

Dixon, M. L., Borman, K. M. and Cotner, B. A. 2009. Current Approaches to Research in Anthropology and Education. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

Zhao, Y. and Lei, J. 2009. New Technology. In: G. Sykes, B. Schneider and D. N. Plank (eds.), *Handbook of Education Policy Research*. New York and London: Routledge.

OECD. 2015. *Students, Computers and Learning: Making the Connection*. Paris: OECD Publishing.

Roberts-Mahoney, H., Means, A. J., and Garrison, M. J. 2016. Netflixing Human Capital Development: Personalized Learning Technology and The Corporatization of K-12 Education. *Journal of Education Policy* 31(4): 405-420.

Berliner, D. C. 2015. The Many Facets of PISA. *Teachers College Record* 117: 1-20.

Feniger, Y., 2018. Evidence-Based Decision Making or a Tunnel Vision Effect? TIMSS, Problem Definition and Policy Change in Israeli Mathematics Education. *Critical Studies in Education*.

Jabbar, H. 2015. “Every Kid Is Money” Market-Like Competition and School Leader Strategies in New Orleans. *Educational Evaluation and Policy Analysis* 37(4): 638-659.